

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ'NDE TARIMSAL EĞİTİM

Öğr. Gör. Hakan KOÇ*

1. GİRİŞ

Dünya tarım üretiminde olduğu gibi, ticaretinde de dünyanın süper gücü ABD'dir. Toplam tarım ve gıda ürünlerinde dünya pazarlarının % 17'sini elinde tutan ABD; dünya buğday pazarında % 37, soya ve mısır pazarında ise % 57'lik bir paya sahiptir.

Bugün yer yüzünde Amerikan tarımının ağırlığını, doğrudan veya dolaylı yoldan hissetmeyen hiçbir ülke yoktur. 20. yüzyıl başlarında Avrupa'yı yakalayan ABD tarımı, II. Dünya Savaşı'ndan sonra önder duruma yükselerek; yüzey, işgücü ve sermaye verimliliğinde büyük sıçramalar kaydetmiştir (Şahinöz, 1989).

Birleşik Devletler arazisinin % 47'si tarım arazisidir. 152 milyon hektarlık bir alanda ürün yetiştirilmektedir ve yaklaşık 560 milyon hektarlık bir alan daimi çayır-otlak merâş şeklindedir. Hemen hemen 20 milyon hektarlık bir arazi ise sulanmaktadır.

ABD'de 2.370.000 tarım işletmesi vardır. İşletmelerin ortalama genişliği 177 hektardır. Ancak ülkenin doğu bölümündeki çoğu tarım işletmesi daha küçüktür ve işletmelerdeki tarımsal işlerin çoğu aile bireyleri tarafından yapılmaktadır (This is America, 1987).

ABD'de tarımsal modernleşme ve makinalaşma ile gelen toprak yoğunlaşmasına paralel olarak; tarım nüfusu da giderek azalmıştır. 1922'lerde 32 milyon ile toplam nüfusun % 30'unu oluşturan tarımsal nüfus, 1981'de toplam nüfusun sadece % 2,6'sını oluşturarak 5,8 milyona düşmüştür. Günümüzde ise bu oran daha da

(*) G.Ü. Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Tarımsal İşletmecilik ve Kooperatifçilik Eğitimi Anabilim Dalı Başkanı.

gerileyerek % 2'lere yaklaşmış bulunmaktadır. Bu düşüştü çeşitli etkenler rol oynamakla beraber, makineleşmenin önemli bir payı vardır. 1920-80 arası dönemde sağlanan makine-donanım beş kat artarken, toprak verimliliğinde etkili olan gübre ve ilaçlar) tam onbeş kat artmış ve bu verimlilik artışı sonucunda da bir Amerikan çiftçisi her yıl ortalama, kendisinin dışında 77 kişiyi daha besleyecek düzeyde tarımsal fazla gerçekleştirir duruma gelmiştir (Şahinöz, 1989).

Ayrıca Birleşik Devletler'de tarımın bilimsel metodlarla yapılması, kuvvetli bir gelişim göstermesi, hastalıklara dayanıklı hibrit tohum ve makina kullanımı üretim artışlarına neden olmuştur. Halen ABD tarımında 5 milyon traktör ve 1 milyon biçerdöver kullanılmaktadır. Bu makineler hayvan gücüne olan ihtiyacı büyük oranda azaltmıştır. Aynı zamanda yem bitkilerine ayrılan 32 milyon hektarlık alanda ise, diğer ürünlerin yetiştirilmesine imkan tanınmıştır. ABD tarımında gübre ve kimyasal kullanımının kontrollü ve bilinçli bir şekilde uygulanması tarımsal üretimi büyük oranda artırmıştır. Modern dondurma, kutulama, depolama, paketlenme ve pazarlama metodları tarım ürünlerinin bozulmasını önlemektedir ve tüketicinin arzuladığı kolay bozulur gıdaları sadece yetişme mevsimi esnasında değil yıl boyunca tüketiciye ulaştırılmaktadır (This is America, 1987).

ABD tarımının böyle hızlı bir gelişim göstermesinde eğitimin payı inkar edilemez. Son on yılda değişim gösteren mesleki eğitim programları öğrencileri sınırlı ve küçülen bir pazara yönelik olarak hazırlanmaktadır. Öğrencileri sanayinin gelişmekte olan alanlarına adapte etmek için eğitim programlarında sürekli değişiklikler ve iyileştirmeler yapılmaktadır. İyi eğitim programlarının hazırlanması ve geliştirilmesi büyük harcamalar gerektiriyorsa da bunun geleneksel ve ihtiyaca cevap veremeyen eğitim programlarına nazaran daha ekonomik olduğu yadsınmaz (Understanding Agriculture, 1988).

Bilindiği gibi kalkınmanın birçok boyutu vardır. Bunların en önemlilerinden birisi de eğitimidir. Eğitim kavramı kendi içinde genel, mesleki, teknik ve iş eğitimi olmak üzere 4 gruba ayrılabilir. Eğitim, veriliş şekline göre de örgün ve yaygın eğitim biçiminde 2'ye ayrılabilir. Bu çalışmada günümüzün gelişmiş ülkelerinden biri olan Amerika'nın mesleki eğitim kavramı içindeki tarımsal eğitim uygulamalarına yer verilmekte ve bu ülkenin tarımsal verimliliği ile eğitimin bu konudaki payı üzerinde durulmaktadır.

2. AMERİKA'DA EĞİTİMİN GENEL DURUMU

ABD'de eğitim öncelikli bir yere ve öneme sahip bulunmaktadır. Devlet iyi bir eğitim sağlanması için tüm imkânlarıyla okulları teşvik etmektedir. Çünkü toplumsal gelişimin temel darboğazı, yetiştirilmiş insan gücüne duyulan ihtiyaçtır. Ülkede yüzyıl öncesiyle karşılaştırıldığında % 20 olan okuma-yazma bilmeyen nüfus günümüzde % 1'e düşmüştür. ABD'de okullara ve üniversitelere kaydolmuş öğrenci sayısı da 57 milyondan fazladır (This is America, 1987).

Ülkede öğrencileri geliştirmeyi ve araştırmayı cesaretlendiren yeni eğitim metodları çocukların yeteneklerini ortaya çıkarmayı amaçlamakta ve buna yönelik eğitim programları tasarlandığı gibi uygulanmakta ve denetlenmektedir.

ABD'de eğitim sisteminde televizyon ve filmler de yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. Böylece eğitimin pratiğe yaklaştırılması mümkün olmaktadır. Bu çabalar genç insanların kabiliyet ve becerilerine uygulanarak kariyerleri üzerine bir rehber olmaktadır. Sınıf ortamında eğitimi etkin kılmak için, öğretim teknik ve konseptlerini analiz etmeye yarayan yöntemleri eğitimciler başarılı bir şekilde geliştirmiştir. Bu teknikler; dersi tanıtmaya veya geçiş sevk etme, ders boyunca dikkati tutabilme, açıklama ve planlı özet işlemleri yoluyla destek sağlamaktır. Bu dört tekniğin TV ile ilgisi kurulurken, öğrencinin dikkatinin çekilmesine ve sürekli ekran başında tutmaya yönelik inceliklere dikkat edilmektedir. Nitekim öğretmenler, öğrenciye ön bilgiler vermek suretiyle özel bir aktivite kullanmaktadır. Özellikle bu çalışmanın konusu olan tarım eğitiminde; öğretmenler değişikliklere açık olan bir program yapmaktadır. Her ders ünitesinde ayrı ayrı özelliklerin bulunmasına ve bunlara öğrencilerin motive edilmesine özen gösterilmektedir. Örneğin Hayvan Besleme dersinde, insanların işe yaramaz ve boş kalorili besinler almasına değinilerek, ders esprili bir hale getirilmektedir (Straquadine, 1992).

ABD eğitim sisteminde bilgisayar kullanımı da önemli bir yer tutmaktadır. Özellikle bilgisayarların kariyer bilgi programları olup, bunlar yardımıyla öğrenciler kendi gelecek ve ilgi alanlarına göre çalışma yapabilmektedir (Wallace, 1992).

Amerikan eğitiminin bir başka özelliği de, bugünün insanını yarının toplumuna hazırlamaya yönelik olmasıdır. Üretken ve istihdam edilebilir insanların yetiştirilmesi ve programların esnek bir yapıda olması öngörülmüştür. Öğretmenler ve okullar bu gö-

reve adapte olurken, bunları yerine getirecek araçların da belirlenmesi gerekir.

Kırsal eğitim ile şehir bazında eğitimin dengelenmesine dikkat edilmekte, öğrencilerin öğrenmeye teşvik edilmesinin yanında; bireysel, sosyal, manevi ve ahlaki yönden gelişmeleri de hedeflenmektedir. Kısaca öğrencilerin dünyanın gerçeklerine hazırlanmaları amaçlanmaktadır (Dwyer, 1992).

ABD'de kamu okulları bağımsızlığın ilk yıllarından itibaren hızla kurulmaya başlanmıştır. Bu okulların bağlı olduğu eyaletler, eğitim sistemini kendileri düzenlemektedir. Eğitim sisteminin temel ihtiyaçları eyalet meclisleri tarafından ortaya konulmakta ve eğitim sistemindeki değişiklikler bu meclis tarafından yapılmaktadır. Bugün ülkede 15.517 bölge eyalet okulu bulunmaktadır (This is America, 1987).

Bu ülkede ortaokullardan mezun olan gençlerin yarısı kolej ve üniversitelere gitmektedir. Ülkenin en büyük üniversitesi Kaliforniya Üniversitesi'dir. Bu üniversitede 121 binin üzerinde öğrenci birçok branşta eğitim görmektedir.

Yüksek eğitimin maliyeti ABD'de özellikle kolej ve üniversitelerde oldukça yüksektir. Ancak eyalet ve şehir okullarında bu maliyet daha düşüktür. Çok sayıda öğrenci harcamalarını karşılamak için çalışmakta veya burs almaktadır.

ABD'de her yıl kongrede ayrılan bir fonla kamu eğitim programlarının ilerlemesinde eyaletlere yardım edilir. 1965'den itibaren bu mali yardım, ilk zamanlarda dar imkânli ve özel okullara verilmişse de; daha sonra yaygınlaştırılmıştır.

Ülkede eğitimin bir yönü de yetişkinlerle ilgilidir. Her yıl 15 milyondan fazla yetişkin mühendislikten, edebiyata kadar uzanan geniş bir yelpazede eğitim kursları almaktadır. Bu kurslar kamu okullarında ve sosyal merkezlerde genelde gece verilmektedir.

3. TARIM YASALARI İÇİNDE TARIM EĞİTİMİ

Amerika'da tarımla ilgili çok sayıda yasal düzenleme mevcut olup, bunların bir çoğunda tarım eğitimine yer verilmektedir.

Bu yasalardan ilki Başkan Lincoln tarafından 2 Temmuz 1862'de imzalanan ve tarımda yeni bir çağ başlatan «Arazi Hibeli Kolej Kanunu»dur. Kanun Senatör Juntin Smith Morrill tarafından ha-

zırlanmıştır. Bu kanuna göre Federal Hükümet'in sahip olduğu arazinin bir kısmının satılabilmesi her bir eyalette amacı tarım ve mekanizasyon konularında öğretim yapılması olan en az bir kolejin kurulması için gerekli harcamanın yapılmasını öngörüdü. Bu, diğer bilimsel ve klasik branşlar hariç tutulmadan yapılmıştır. Şu anda ABD'de 68 adet Arazi Hibeli Kolej ve Üniversite (Land Grant) bulunmakta ve bunların kuruluşunda Federal Hükümetlerce toprak tahsisi yapılmaktadır. Söz konusu yasaya göre 30 bin hektarlık bir alan her eyaletteki bir üniversite için tasarlanmıştır (Commel and Lasley, 1985).

George Monhinyton'un 1796'da, araştırmaya önem veren bir Ziraat Kurulu oluşturulması yönündeki isteği, 1887'lere kadar uygulama alanı bulamamıştır. Ancak bu tarihte çıkarılan «Hatch Act Kanunu»yla tüm eyalet ve bölgelerde Zirai Araştırma ve Denetleme İstasyonları'nın kurulmasına başlanmıştır. Elde edilen bilgiler ışığında hayvansal ve bitkisel ürün yetiştirilmesi daha bilinçli hale getirilmiştir. Yasaya göre üniversite çiftlikleri bir temel olarak araştırma ve tarım öğretimi laboratuvarı olarak kullanılmıştır. Her bir eyaletteki Land Grant Koleji ile temasta olan bir zirai deneme istasyonu kurulması yine bu yasayla sağlanmıştır (Barrick, 1989).

1890 yılında ise batıya göç eden binlerce göçmen için teşvik oluşturmak amacıyla «Homestead Kanunu» üniversite seviyesindeki zirai çalışmaların finansmanını sağlaması gereken Land Grant'lere hibe edilen toprakların değerini azaltmıştır. Bunun üzerine Senatör Morrill Land Grant'leri desteklemek için «ek bir fon» oluşturma çabalarını başlatmış olup, bununla ziraat çalışmalarına olan desteği artırmak amaçlanmıştır. Söz konusu yasa Land Grant'lerde zenci ve beyazlara ayrı ancak eşit eğitim imkanı tanınmasını öngörmüştür. Ancak bu, entegre imkânının olmadığı okullar için geçerlidir (Barrick, 1989).

Zirai araştırmalardan elde edilen bilgilerin öğrencilerin yanı sıra, çiftliklerdeki kullanıcı gruplara bilginin daha iyi ulaştırılması amacıyla Kongre tarafından 1914'de onaylanan diğer bir düzenleme de «Smith Lever Kanunu»dur. Mesleki tarım ve mesleki ev ekonomisi konularındaki çalışmalar, ticaret ile endüstri alanındaki eğitimde Federal fonların oluşturulmasını sağlayan bir başka kanun da 1917'deki «Smith Heyhes Act'i»dir (Commel and Lasley, 1985).

Amerika'da tarım eğitimi ile ilgili 2 yasa daha vardır. Bunlar «Organic Kanunu» ve «88 Sayılı Koruma Kanunu»dur. «Orga-

nic Kanunu», yaygın araştırma aktiviteleri, zirai istatistikler ve tohum temini işleri için ziraat bölümlerinin oluşumuna zemin hazırlamıştır. Ayrıca Kooperatif Yayın Hizmetleri (Extension) ile bilgiyi halka götüren biçimlenmemiş bir eğitim aracı olarak imkân sağlamaktadır. Diğer «88 Sayılı Koruma Yasası» ise daha önce çıkarılan 572 sayılı yasanın yeniden düzenlenmiş şekli olup, Toprak ve Su Koruma Dairesi'nin çevreye ilişkin çözemediği konulardaki sorunların çözümünü sağlamak için çıkarılmıştır. Bu yasa temelde bir çevre koruma yasası olmakla beraber tarımsal eğitim faaliyetleriyle dolaylı bir ilişkisi olduğu söylenebilir (Hidy, 1991).

Ayrıca 1819 yılında «New York Ziraat Eyalet Heyeti» (Çiftçiler Derneği) kurulmuş ve modern yayım hizmetini bu kuruluş başlatmıştır. Burada çeşitli zirai sorunlara ilişkin haftanın belli günlerinde toplantılar yapılmış, uzman kişilerin katılımıyla grup tartışmaları ve sürekli bir fikir alış-verişi sağlanmıştır. Daha 1800'lü yılların başında Eyalet Meclisleri Federal Ziraat Bölümleri için toplanma noktaları olarak hizmet vermiştir. Aynı zamanda ziraat ve mekanik sanatları öğretmek için Eyalet Üniversiteleri'nin gelişimini ileri götürmek için sürekli bir lobi faaliyeti yürütülmüştür. Kısaca belirtmek gerekirse A.B.D.'de 1800'lerde başlayan tarıma ilişkin düzenlemeler bakımından yukarıda belirtilen yasalar temel oluşturmuş ve gerek tarımın gerekse tarımsal eğitimin gelişiminde bu yasalar önemli rol oynamıştır.

4. TARIMSAL EĞİTİM UYGULAMALARI

4.1. Çeşitli Eğitim Kademelerinde Tarımsal Eğitim

Gerçek anlamda Mesleki Tarım Eğitimi 1917 yılında başlamıştır. Bu dönemde Amerikan nüfusunun 1/3'ü tarımla uğraşmaktaydı. Çiftlik işleri kırsal alana hükmetmiş ve kırsal toplumun geçim kaynağı ve temel uğraşısı olmuştur. Son 50 yıllık teknolojik evrim doğayı değiştirmiş, zirai meslekleri ve profesyonel kariyer alanını yaygınlaştırmıştır. Tüketici için fiber ürünler ve yiyecekler üreten, işleyen, pazarlayan ABD şirketleri her seneki ekonomik aktiviteleriyle GSMH'ya % 16,5 katkı sağlamaktadır. Ülkedeki mesleki tarım programlarına kayıt 1970'li yıllarda zirveye ulaşmış ve giderek % 1-3 arasında düşüş eğilimine girmiştir. Bu durum ülke çapındaki programların önemini kaybetmesine ve programlarla hizmet götürülen öğrenci sayısının azalmasına neden olmaktadır (U.A.N.D.E., 1988).

Tablo 4.1.1. A.B.D.'de Mesleki Tarım Eğitimine Kayıt Olan Öğrencilerin Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	Öğrenci Sayısı
1930	123.685
1940	329.398
1950	376.897
1960	463.960
1970	697.500
1986	525.071

Kaynak : U.A.N.D.E. Committee on Agricultural Education in Secondary School Board on Agriculture National Research Council, National Academy Press, Washington, 1988, p. 25.

1985 yılında Mesleki Tarım, lise öğretim pozisyonlarının % 77,7'sini oluşturmaktadır. Diğer programlar 2 yıllık orta derece sonrası teknik merkezlerde uygulanmaktadır. Okulların yarısından fazlasında bir öğretmen Mesleki Tarım Programından sorumludur. Programların yaklaşık % 35'i, 13 güney eyaletinde yer alan okullarda bulunmaktadır. Bunun nedenleri güneyde ekonomik olarak önemli olup; sosyo-kültürel koşullar, okulların mesleki formasyon beklentisini oluşturmakta ve halen çiftçilerin büyük kısmı geçimlik tarımı bir yaşam biçimi olarak kabul etmektedir. Bütün bu programların içinde beyazların önemli bir ağırlığı olduğu söylenebilir.

ABD tarım eğitiminde diğerleri gibi Mesleki Tarım programlarında da öğrenciler analitik ve referans araçları olarak bilgisayarla büyük oranda yararlanmaktadır. Bilgisayarlar, video ve diğer araçlar mesleki tarım programlarına yeni boyutlar kazandırmış, öğrenci ve öğretmenlerin ihtiyaçlarıyla, ilgilerine cevap verebilir hale gelmiştir.

ABD'de tarımsal eğitim kademeleri ortaokul sonrası ortaöğretim ve yüksek öğretimden oluşmaktadır. Ayrıca bunları destekleyen çok sayıda gönüllü kuruluş ve ulusal organizasyonlar vardır.

Ancak ortaokul öncesinde de hayvan ve bitkiler, besleme ve besin konularında da alt düzey dersler verilmektedir.

Ortaöğretim düzeyinde tarım eğitimi veren bir başka okul da «Tarıma Dayalı İş Magnet Lisesi»dir. Bu okuldaki tarımsal eğitim şehir bazında gelişime yönelik olup, ilk örneğini Kansas City'deki «Doğu Çevre Bilimi ve Tarıma Dayalı İş (Ağribusiness) Magnet Okulu» teşkil etmektedir. Bu konuda ilk tip okul olarak, ABD'de ortaöğretim düzeyinde gerek kırsal gerekse kentsel tarım eğitimini birleştirmiştir. Bu okulun temel amaçları öğrencilerin kariyere dayalı bir eğitime girmelerini sağlamak, tarımsal sanayi bilincini geliştirmek, yerel ve ulusal bazda liderlik ve kişisel gelişme fırsatları tanımak, güncel ve kapsamlı bir ders programı uygulamak ve öğrencilerin akademik seviyelerinin ulusal normları karşılayacak veya bunları aşacak tarzda gelişmelerini sağlamaktadır (Dwyer, 1992).

ABD'de tüm tarımsal eğitim mesleki olup, teknik derslere yöneliktir. Orta dereceli okullardaki programlar Federal ve Eyalet fonlarının yanında diğer yerel fonlarca da desteklenmektedir. Orta dereceli okullardaki eğitim, mezunlarını teknik enstitüler, topluluk kolejleri veya 4 yıllık kolej ve enstitüler için hazırlamaktadır. Ortaöğretim sonrası tarım eğitimi, daha derin çalışmaya yöneliktir. Ayrıca tarım konusundaki dersler iletişim, bilgisayar, problem çözme, karar verme, insan ilişkileri ve liderlik gibi konularda da beceri kazandırmaktadır. Tarım eğitimi programları; tarımsal üretim, tarımsal arz ve hizmetler, tarımsal mekanizasyon, tarımsal ürünler, peyzaj, spesifik sahalar, (Ağaç ve çiçek kültürü, seracılık bahçecilik gibi) tarımsal kaynaklar ve ormancılıktan oluşmaktadır (Combelle ve Lasley, 1985).

ABD yükseköğretimindeki tarımsal eğitim, Devlet üniversiteleri ve Land Grant Kolejleri ulusal vakfına üye enstitülerde verilmektedir. Bu okullarda 76 ziraat programı olup, 51 tanesi 1862 tarihli Morrill Kanunu'nun yetkisi altında işleyen Eyalet Yasama Birimleri tarafından kurulan enstitülerdir. Bu enstitüler her eyalete dağılmış olup, Massachusetts'de 2 tane enstitüsü bulunmaktadır. Connecticut'da ise kolej ve Üniversiteye bağlı olmayan zirai araştırma kurumları da vardır. Tarımla ilgili programları olan 16 Eyalette 2. Morrill Kanunu'na göre kurulmuş bulunan üniversite veya Land Grant Kolejleri bulunmaktadır. 1890 yılında çıkarılan kanunla bu kolej ve üniversitelere zenci öğrenciler için fonlar temin edilmiştir. Ancak bugün bu enstitüler azınlığa değil nüfusun diğer kesimlerine de hizmet vermektedir (Stevens ve Howell, 1983).

Kongrenin özel kanunlarıyla kurulan daha yeni programlar ise Kolombiya ve Guam Üniversiteleriyle, Virgin Adaları Koleji'ndeki Land Grant programlarıdır. Bu üniversitelerin tarıma yönelik eğitim vermelerinin amacı özel ihtiyaçlarını karşılamaktır. Arizona, Güney Illinois ve Teksas Tech gibi üç büyük devlet Üniversitesi Alabama'daki TUSKEGEE Enstitüsü (NASULGC)'nün özel üyesidir. Bu üniversiteler zirai kolejlere sahiptir. Fakat Land Grant Üniversitesi değildir (Stevens ve Howell, 1983).

Tarım eğitimiyle ilgili yükseköğretim programlarının amacı büyük çapta liderlik niteliklerinin geliştirilmesine yöneliktir ve tarım öğretmenleri de bu anlamda yetiştirilmektedir. Bir eyaletteki öğretmenlerin 1/3'ten daha fazlası master derecesine sahip bulunmaktadır. Bunun için yapılan araştırma tezi, öğretmenin bilgisini artırmanın yanında, üniversitenin de araştırma fonksiyonunun geliştirilmesine katkı sağlamaktadır. Birçok üniversitede bu alandaki yüksek lisans çalışmaları da 24-33 kredi içerirken, özellikle tarım eğitimindeki profesyonel kurs çalışmalarında kredilerin sayısı 12-18 arasında olabilmekte, bunun 6-12'ye kadar olan kısmının diğer teknik uzmanlaşmayı gerektiren alanlardan olması tavsiye edilmektedir (Stevens ve Howell, 1983).

ABD'de tarım eğitim programlarının çoğu aynı zamanda doktora derecesi de vermektedir. Bu düzeydeki bir eğitim için birçok programda 75 kredi aranmaktadır. Bu çalışmaların 2/3'ü adayın ilgi alanında olurken, minimum 15 kredi ise adayın ilgi ve ihtiyacına katkıda bulunan ikinci bir alandan tamamlanabilir. Verilen bu eğitim doğrudan tarım eğitimi olacağı gibi özel alanlarda da olabilmektedir.

Araştırma programlarının ve fonlarının eyaletteki yöneticileri bu konuya oldukça önem vermektedir. Kaldı ki üniversite öğretim elemanları tarafından yürütülen projeler içinde aynı şey söz konusudur. Nitekim 1963'teki eğitim kanununun 4. maddesiyle her bir eyalette oluşturulan Araştırma Koordinasyon Birimleri mesleki okullardaki araştırma ve geliştirme projeleriyle üniversiteleri desteklemektedir.

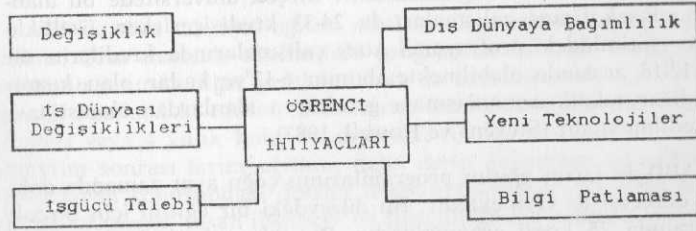
4.2. Değişen Dünya Koşulları Karşısında Düşünülen Tarımsal Eğitim

ABD'de 1980'lerde başlayan okul reformları, 1990'lardaki yeniden yapılanmayla birlikte bu değişim dalgası devam etmektedir. Bu konudaki lise mezuniyet koşulları, fen, matematik, İngilizce

ders saatlerinin artırılmasının işe yaramadığı anlaşılmış ve bunların çoğu acı bir başarısızlık olarak görülmüştür. Anayasa ve diğer kanunlarda sık sık değişiklik yapılmasının çözüm olmadığı, ancak bu kanunlarında insan beyninin gelişmesiyle birlikte gitmesi gerektiğinin yerine insan beyninin gelişimine paralellik göstermesi gerektiği bilinmektedir (Kruger ve Mundt, 1991).

İnsan beyni gelişip, aydınlandıkça yeni buluş ve keşifler yapıldıkça, Anayasa'da zamana ayak uydurmak için geliştirilmelidir. Çünkü değişim risklidir ve gelişmelere hemen tepki gösteren bireyler gerektirir. Gelişim, sonsuz ve hızlı bir tempoyu gerektiren bir akımdır.

Şekil 4.2.1. Geleceğe Yönelik Eğitimde Öğrenci İhtiyaçlarını Etkileyen Faktörler

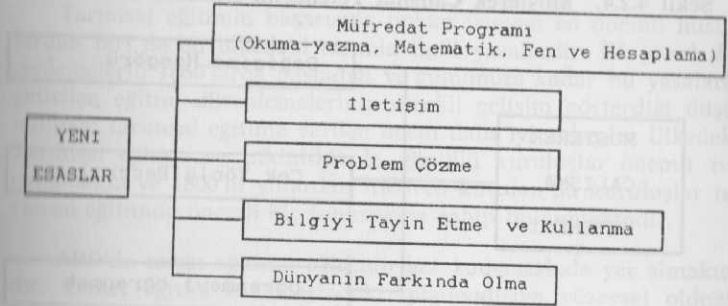
Kaynak : David Kruger and John Mundt: Change: Agricultural Education in the 21st Century, The Agricultural Education Magazine, Volume 64, Number 1, 1991. p. 7-9.

Geleceğin eğitiminde; öğrenci ihtiyaçları, ulusal ve evrensel eğilimler, belirleyici rol oynamaktadır. Devlet okullarındaki eğitim programları da, bu anlayışa uygun olarak geliştirilmektedir. Bu amaçla geliştirilen Idaho Eğitim Projesi kültürel farklılığı evrensel toplumu, ileri teknolojiyi ve bilgi açılımı için ortam sağlamaktadır (Kruger ve Mundt, 1991).

Başkan Bush ve valilerin 1990'da eğitim için 2000 yılına kadar belirlemiş oldukları hedefler şunlardır: Tüm çocuklar okula öğrenmeye hazır başlayacak, lise mezunlarının oranı % 90'a çıkarılacak, İngilizce, Fen, Tarih, Coğrafya gibi dersler dahil olmak üzere öğrenciler 4, 8 ve 12. sınıfları yeterli göstererek bitirecekler ve bütün öğrencilerin iyi düşünmeleri sağlanacak, her okulun uyuturucu ve şiddetten uzak, öğrenmeye uygun disiplinli bir çevre haline getirilmesi olarak belirlenmiştir (Kruger ve Mundt, 1991).

21. yüzyıla yaklaşırken öğretim ve uygulama bütünlüğü, öğrencilerin kendilerini ifade edebilmeleri, günlük hayattaki sorunların rahatça üstesinden gelebilmeleri ve muhakeme yeteneklerinin geliştirilmesi, onların başarısı için gerekli unsurlar olarak görülmektedir. Bu yeni esaslar şekil 4.2.2.'de verilmiştir.

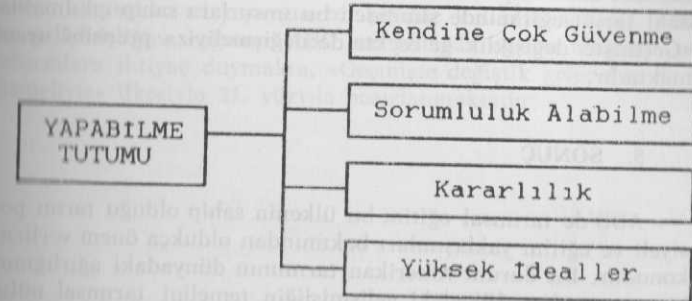
Şekil 4.2.2. Eğitimdeki Yeni Esasları Belirleyen Unsurlar

Kaynak : David Kruger and John Mundt: Change: Agricultural Education in the 21st Century, The Agricultural Education Magazine, Volume 64, Number 1, 1991, p. 7-9.

Öğrenciler kendilerine güven duydukları ve kendilerinin ulaşmak istedikleri yüksek idealleri olduğu zaman «yapabilirim» zihniyetini geliştirmek mümkün olacaktır. Şekil 4.2.3. bununla ilgilidir.

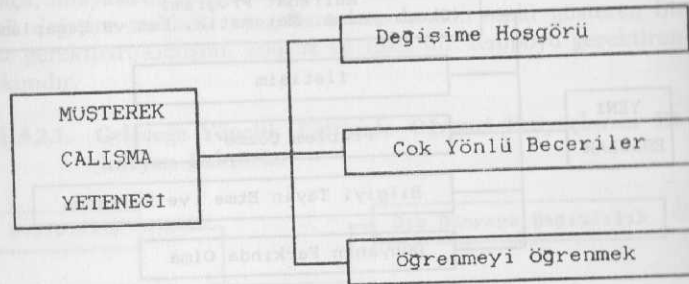
Şekil 4.2.3. Eğitimde Yapılabilir Tutumunun Unsurları

Kaynak : David Kruger and John Mundt: Change: Agricultural Education in the 21st Century, The Agricultural Education Magazine, Volume 64, Number 1, 1991. p. 7-9.

Nihayet eğitim sistemi hızla değişen dünyada, değişimi kabul- lenip buna uyum göstermeleri ve başarılı olmaları için çok yönlü beceri ve tutumlara sahip olması gerekir. Şekil 4.2.4.'de bu göste- rilmiştir.

Şekil 4.2.4. Müşterek Çalışma Yeteneğini Kazandıran Faktörler

Kaynak : David Kruger and John Mundt: Change: Agricultural Education in the 21st Century, The Agricultural Education Magazine, Volume 64, Number 1, p. 7-9, 1991.

Tarım disiplini, dünyamız hakkında öğretim koşulları sağla- yan bilim, iş ve teknolojidir. Problem çözmeye aracı oluşturur, matematik ve bilim prensiplerini birleştirerek, dünyanın ve ulusal bilincin daha kapsamlı bir şekilde anlaşılmasını sağlar. Amerika' -daki tarım eğitiminde şimdiden bu unsurlara sahip çıkılmakta ve «Geçmişte değişiklik gelecekte de değişmeliyiz» prensibi uygulan- maktadır.

5. SONUÇ

ABD'de tarımsal eğitim bu ülkenin sahip olduğu tarım potan- siyeli ve eğitim yaklaşımları bakımından oldukça önem verilen bir konudur. Bu durum Amerikan tarımının dünyadaki ağırlığının da bir sonucudur. Ülkedeki gelişmişliğin temelini tarımsal nüfusun zaman içinde azalmasına karşın, eğitime önem verilmesi ve mo- dernleşme açısından ulaşılan seviye oluşturur.

Ülkedeki eğitim bugünün insanını yarınım toplumuna hazırla- maya yönelik olup, üretken (istihdam edilebilir) insanların yetiş- tirilmesi ve programların esnek bir yapıda olması esasına dayanır. Ayrıca kırsal eğitim ile şehir bazında verilen eğitimin dengelen- mesi de önemli bir konudur. Ortaokullardan mezun olan gençle- rin yarısı Kolej ve Üniversitelere gitmekte ve ayrıca yetişkin eği- timine de önem verilmektedir.

Tarımsal eğitimin başarısına imkân tanıyan en önemli husus- lardan biri de bu ülkedeki tarımla ilgili yasalardır. İlk yasal dü- zenlemelerin 1860'larda başladığı ve günümüze kadar bu yasalarla getirilen eğitim düzenlemelerinin sürekli gelişim gösterdiği düşü- nülürse; tarımsal eğitime verilen önem daha iyi anlaşılır. Ülkedeki Tarımsal eğitim ve etkinliklerde gönüllü kuruluşlar önemli rol oynamakta ve 1800'lü yıllardan itibaren kurulan bu kuruluşlar ta- rımsal eğitimde önemli bir fonksiyona sahip bulunmaktadır.

ABD'de tarım eğitimi, eğitimin her kademesinde yer almaktadı- r. Temel eğitim kademesindeki bilgilendirme yüzeysel olduğu halde, ortaokul sonrasındaki kademeler bakımından mesleki for- masyon ağırlıklıdır. Bu anlamda çok özel nitelik taşıyan ortaöğ- retim kurumları (Tarıma Dayalı İş Magnet Lisesi) vardır. Yüksek- öğretim düzeyinde ise tarımsal eğitim Devlet Üniversiteleri ve Land Grant Kolejleri ve bunlara bağlı enstitülerde verilmektedir. Ayrıca yükseköğretimde programların amacının liderlik niteliklerinin ge- liştirilmesine yönelik olduğu, tarım öğretmenlerinin de bu anlayışa uygun yerleştirilip, 1/3'ünün de master derecesine sahip olması da dikkate değer bir husustur.

ABD'deki tüm eğitim kurumlarında modern eğitim araçları (TV, video, bilgisayar v.b.) yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. Ancak bu gelişmişliğine rağmen, ABD son yıllarda eğitim alanında yeni reformlara ihtiyaç duymakta, «Geçmişte değişik gelecekte de de- ğişmeliyiz» ilkesiyle 21. yüzyıla hazırlanmaktadır.

KAYNAKLAR

1. Dan WALLACE : The Agricultural Education Magazine, February 1992, Volume 64, Number 8, p. 12-14.
2. David A. Dwyer : The Agricultural Education Magazine, January 1992, Volume 64, Number 7/P Printing Co., 616 Second Street, Henry, IL 61537.
3. Davit Kruger And John Mundt : Change : Agricultural Education in the 21st Century, The Agricultural Education Magazine, Volume 64, Number 1, July, 1991, p. 7-9.
4. Farmers From the USSR Study American agriculture, Ohio Farmer, A Farm Progress Publication Incorporating Ohio Prairie Farmer, Volume 288, No. 1, January 7, 1992, p. 8-9.
5. Gary STRAQUADINE : The Agricultural Education Magazine, February 1992, Volume 64, Number 8, p. 20-21. D. Printing Co., 616 Second Street, Henry, IL 61537.
6. Glenn Z. Stevens and David L. Howell : University education in agriculture, Elements of the structure of agricultural education in the U.S.A. Unesco, 1983. p. 45-52.
7. John R. Combell and John F. Lasley : The Science of Animals That Serve Humanty, History of Agricultural Education and Research, McGraw-Hill Book Company, New York, 1985, p. 5.
8. John W. MELLOR : The Critical Role of Education, The Economics of Agrucultural Development, Cornell University Press, Ithaca, New York, p. 345-360.
9. Kirby HIDY : Education or Confrontation, The Ohio Farmer, Volume 287, Number 1, January 1, 1991, p. 31-32.
10. Kirby HIDY : House Bill 88 : Education vs. Regulation. The Ohio Farmer, Volume 287, No. 6, Mare 15, 1991, p. 22-23.
11. Ralp E. Bender, Clerance J. Cunningham, Robert W. Mc Cormick, Willard H. Wolf and Ralpti J. Woodin : Rationale For Adult Education in Agriculture, Adult Education In Agriculture, Ohio, 1972, p. 1-9.
12. R. Kirby Barrick; Agricultural Education; Building Upon Our Roots, 65 Journal of Agricultural Education, Volume 30, Number 4 Winter 1989, p. 24-28.
13. Şahinöz, Ahmet; ABD-AET-Türkiye Tarım Politikaları ve Dünya Pazarları (Ortadoğu), Türkiye Sınai Kalkınma Bankası Ekonomik Analiz Konjonktür ve Sektör İzleme Müdürlüğü, İstanbul, 1989.
14. Understanding Agriculture New Directions For Education committee on Agricultural Education in Secondary School Board on Agriculture National Research Council, National Academy Press, Washington, D.C. 1988, p. 25-47.
15. W. Jan den Bor, J.C.M. Stute and G.A.B. Moore (Editors) : South-Nort Partnership in strengthening higher education in agriculture, pudoc Worgeningen, 1989, p. 3-19.